

Erityisesti suojeltavan lajin kirjoviiksikoin esiintymispaikan rajojen määrittäminen

1 Kohde

Nimi:	Hurstinkeidas
Suojelualuetunnus	ERA273741
Kunta:	Merikarvia
Kiinteistöt:	484-410-17-9, Vanhajuhala 484-410-17-1, IKONMAA
Pinta-ala:	65,2 hehtaaria
Omistajat:	484-410-17-1, IKONMAA [REDACTED] 484-410-17-9, Vanhajuhala [REDACTED]

2 Esiintymispaikan kuvaus

Merikarvian Hurstinkeidas on keidassuo, jossa vallitsevana luontotyyppinä ovat keidasräme. Lisäksi suon reunoilla luontotyyppinä ovat mm. rahkaräme, tupasvillaräme, rämemuuttuma ja kuljuneva. Alue sisältyy soidensuojelun täydennysehdotukseen (SSTE Heinineva-Hursinkeidas, kohde 2066). Alueella ei ole kaavoitusvarauksia.

Hurstinkeitaan monimuotoisuuden kannalta oleelliset ydinalueet ovat säilyneet luonnontilaisena. Hurstinkeidas on arvokas osa uhanalaisten lajien suojelun näkökulmasta ja ekologisena yhteysalueena (Merikarvian pohjoisosien arvokas suotyyppien keskittymä). Suolla elää erityisesti suojeltava (EN) kirjoviiksikoi (*Brachmia dimidiella*) sekä lisäksi vaarantunut (VU) kihokkisulkanen (*Buckleria paludum*). Lisäksi suolta havaittiin v.2025 inventointien yhteydessä silmälläpidettävistä (NT) lajeista suoamukääriäinen (*Clepsis pallidana*), rämevihersiipi (*Rhagades pruni*) ja nevaheinäkoisa (*Crambus uliginosellus*).

Kirjoviiksikoin elinympäristöä ovat Satakunnassa Hurstinkeitaan kaltaiset karuhkot, matalakasvuiset ja vähäpuustoiset rämeet, joissa on riittävästi avoimia tai avoimehkoja suon osia. Laji on perinteisesti ollut Kaakkois-Suomen paahdeympäristöjen harvinainen laji, josta on kuitenkin viime vuosina havaittu varsin ainutlaatuinen erillinen esiintymä rannikolla Satakunnan pohjoisosissa ja Etelä-Pohjanmaan eteläosien rämeillä. Länsirannikon esiintymä on läntisen Suomen ainoana esiintymänä ja suoelinympäristön esiintymänä erityisen ainutlaatuinen ja arvokas. Aikuisia tavataan lennossa lyhyen aikaa lennon huipun ollessa yleensä heinäkuun ensimmäisinä viikkoina. Laji elää todennäköisesti heinillä.

3 Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Varsinais-Suomen ELY-keskus ((01.01.2026 lupa- ja valvontavirasto) varasi alueen maanomistajalle ja Merikarvian kunnalle tilaisuuden tulla kuulluksi hallintolain 34 §:n mukaisesti 21.11.2025. Tämän lisäksi käytiin vielä sähköpostikeskustelua asiasta.

PäätösLVV-U/27625/2026
Julkinen

Kuulemiskirjeessä esitettiin v.2025 rajaus kirjoviiksikoin kannalta tärkeälle esiintymispaikalle sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen käsitys toimenpiteistä, jotka saattavat hävittää esiintymispaikan tai heikentää sitä. ELY-keskus esitti kuulemiskirjeessä tietoa lajeista ja niiden ekologiasta sekä kuvia päätösalueelta tallennetuista näyteyksilöistä.

Kuulemiseen saatiin kannanotot maanomistajilta määräajan päättymisen jälkeen v.2026 käydyissä puhelin- ja sähköpostikeskusteluissa.

Ikonmaan tilan Tila 484-410-17-1 osalta maanomistaja totesi, että hanke on hyväksyttävissä, mutta jatkossa olisi kuitenkin parempi, että rajaukset tehtäisiin esim. maastossa olevien ojien tai muiden selkeästi havaittavien maastonkohtien mukaisesti. Tämä helpottaisi leimikoiden suunnittelemista ja korjuun toteuttamista, kun suojelualueen raja olisi maastossa helposti havaittavissa.

Hurstinsuon tilan 484-410-17-9 maanomistaja jättäisi tilanteen mieluiten ennalleen mutta oli kuitenkin avoin ratkaisulle. Esiin nousi huolena suon reunaan jo suunnittelut ja tulevat hakkuut: voidaanko ne toteuttaa suunnitellusti.

Lupa ja valvontavirasto toteaa, että lajin kannalta riittävää tehdä rajaus tehtiin lajin ekologian ja soidensuojeluohjelman täydennysohjelman ehdotuksen rajojen mukaisesti kuitenkin niin että pohjoinen soidensuojeluohjelmaan kuuluva Heininevan osa jätettiin pois rajauksesta (ei sovellu niin hyvin lajille).

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että lajin kannalta tärkeän elinpaikan rajaamisessa keskeistä on lajien elinympäristön vesitalouden ja pienilmaston säilyminen. Suon reunaan ojituksen seurauksena kasvanutta puustoa voidaan poistaa niin että alueen vesitalous ja rämesuolle tyypillinen puuston rakenne säilyy. Suon reuna-alueiden kuivumisen aiheuttama vesitalouden muuttuminen muuttaa herkästi mm. kasvillisuuden tiheyttä ja korkeutta, jonka jälkeen alueen mikroilmasto muuttuu eikä välttämättä enää ole sopiva kirjoviiksikoille. Vastaavan kasvillisuuden ja pienilmaston muuttumisen aiheuttaa myös ympäröivien alueiden puuston tihentyminen tai korkeuden lisääntyminen. Haihduttavan puuston poistolla on ennalta arvioiden vain positiivisia vaikutuksia kirjoviiksikoin tilaan.

Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan suon luonnontila on vähitellen heikkenemässä, jos suon reunan ojituksia ylläpidetään. Seurauksena on väistämättä suon kuivuminen lisää ja reuna-alueiden vähittäinen metsittyminen, joka johtaa elinympäristön laadun heikentymiseen, ja elinympäristönsä suhteen vaativimpien perhoslajien elinympäristöjen heikkenemiseen. Suon reunan kuivuminen ja lisääntynyt puustoisuus voi osaltaan estää/vähentää vuorovaikutusta muiden osapopulaatioiden kanssa sekä suon sisällä että ympäröivien soiden populaatioiden kanssa ja näin heikentää sekä osapopulaation että koko populaation elinvoimaisuutta.

Hoitotoimina tulevat kyseeseen rajatun elinpaikan sisällä olevien ojien tukkiminen sekä ojituksen aiheuttaman umpeenkasvun seurauksena kasvaneiden pensaiden ja puiden poistaminen. Metsänhakkuita voidaan toteuttaa niin että suon vesitalous ei heikkene, maanpintaa ei tule käsitellä.

4 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Lupa- ja valvontavirasto päättää, että luonnonsuojelulain 77 §:n 1 momentin ja luonnonsuojeluasetuksen 8 §:n tarkoittaman erityisesti suojeltavan kirjoviiksikoin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan rajat määritellään liitekarttaan merkityllä tavalla.

Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin nojalla liitekarttaan rajatun esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty.

Esimerkiksi seuraavat toimet saattavat hävittää esiintymispaikan tai heikentää sitä:

- rakennusten, rakennelmien tai teiden ja polkujen rakentaminen
- alueen peittäminen maa-aineksilla tai raivausjätteillä
- rahkasammaleen ja turpeen tai muun maa-aineksen otto
- pelloksi raivaaminen
- ojitukset ja muu lajien kannalta haitallinen alueen vesitalouden muuttaminen
- alueen luontaisen kenttäkerroksen kasvillisuuden hävittäminen.

Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielto tulee voimaan, kun Lupa- ja valvontavirasto on päätöksellään määritellyt erityisesti suojellun lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Perustelut

Erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Kielto tulee voimaan, kun lupa- ja valvontavirasto on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Lupa- ja valvontavirasto on tarkistanut kohteen rajat ja todennut liitekarttaan merkityn alueen täyttävän luonnonsuojelulain 77 §:n mukaiset kirjoviiksikoin tärkeän elinpaikan kriteerit ja mahdollistavan kirjoviiksikoin esiintymisen alueella.

Päätöksellä turvataan alueen luontaisen vesitalouden ja samalla kirjoviiksikoin tärkeän elinympäristön säilyminen. Suojelustatus antaa parempia mahdollisuuksia ennallistamiseen valtion rahoituksella (maanomistajien kanssa sovittavalla tavalla).

5 Korvaussäännökset

Valtion korvausvelvollisuudesta on säännökset luonnonsuojelulain 111–113 §:ssä. Jos luonnonsuojelulain 77 §:n nojalla tehdystä päätöksestä aiheutuu maanomistajalle merkityksellistä haittaa, on valtio maanomistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin omistaja on 83 §:n nojalla hakenut lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä toimitus korvauksen määräämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista. Jos korvauksesta ei voida sopia, maanomistaja voi hakea toimitusta korvauksen määräämiseksi maanmittauslaitokselta. Korvausten määräämisestä säädetään kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa.

6 Merkitseminen kiinteistörekisteriin ja maastoon

Luonnonsuojelulain 121§:n 1 momentin mukaisesti päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin. Tarvittaessa Lupa- ja valvontavirasto vastaa rajojen merkitsemisestä maastoon.

7 Sovelletut oikeusohjeet

- Luonnonsuojelulaki (9/2023) 77 §, 121 §
- Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 8 §
- Hallintolaki (434/2003) 34 §

8 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt ylitarkastaja Iiro Ikonen ja ratkaissut ryhmän päällikkö Iida Kämäri. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

9 Päätöksen kuuluttaminen

Lupa- ja valvontavirasto tiedottaa tästä päätöksestä luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla osoitteessa <https://lvv.fi/ajankohtaista/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot>. Tieto kuulutuksesta julkaistaan luonnonsuojelulain 121 §:n sekä kuntalain (410/2015) 108 §:n nojalla myös suojellun alueen sijaintikunnan verkkosivuilla.

10 Muutoksenhaku

Tämä päätös on luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin nojalla voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei Turun hallinto-oikeus toisin päättä. Lupa- ja valvontaviraston päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Turun hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

11 Päätöksestä tiedottaminen

Liitteet   Kartta

Valitusosoitus

Jakelu Kirjeitse saantitodistuksella maanomistajalle

Tiedoksi sähköpostitse:

Merikarvian kunta kirjaamo@merikarvia.fi

Suomen metsäkeskus kirjaamo@metsakeskus.fi

Satakuntaliitto kirjaamo@satakunta.fi

Ympäristöministeriö kirjaamo@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo.syke@ymparisto.fi

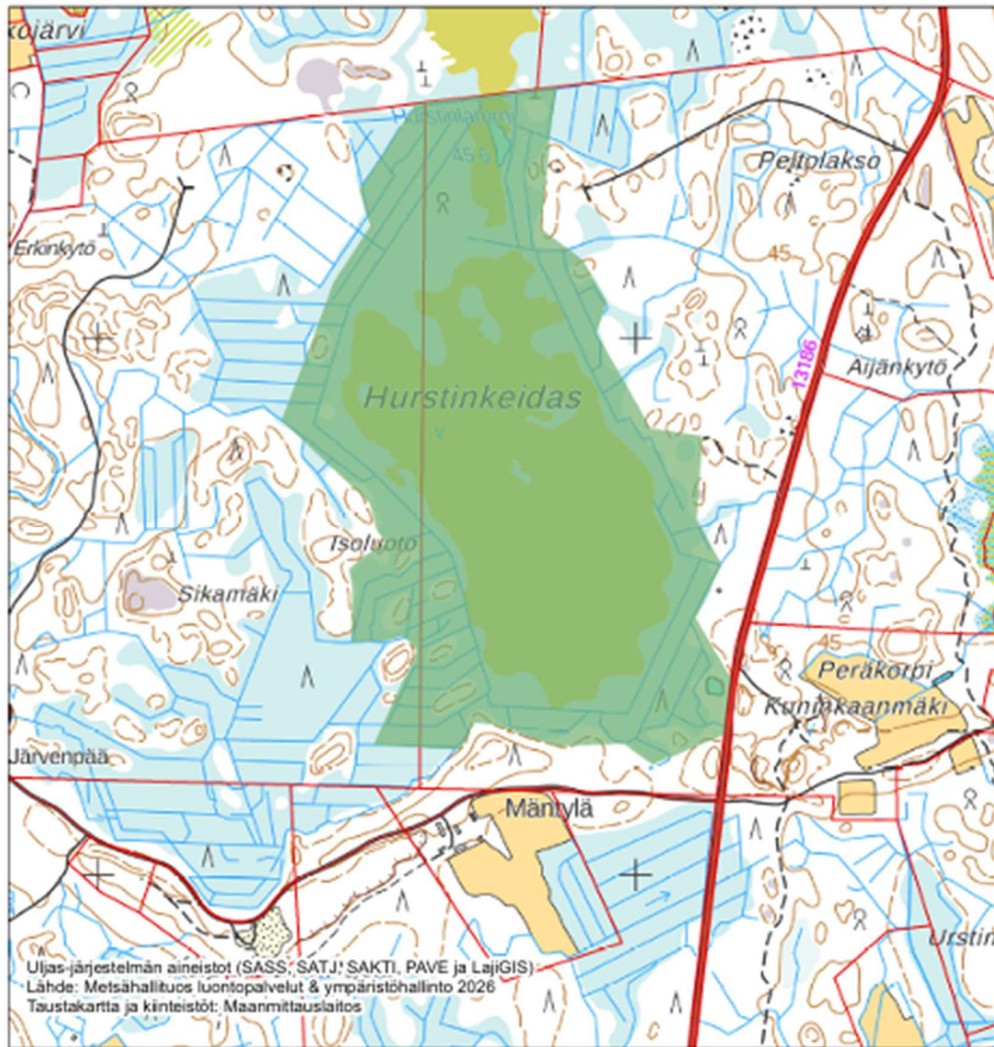
Satakunnan luonnonsuojelupiiri satakunta@sll.fi

Lounais-Suomen elinvoimakeskus kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi

Tapiola ry

ERITYISESTI SUOJELTAVAN LAJIN, KIRJOVIIKSIKOIDEN (*Brachmia dimidiella*)
ESIINTYMISPAIKAN RAJAT

Liite 1

Uljas-järjestelmän aineistot (SASS, SAT, J, SAKTI, PAVE ja LajiGIS)
Lähde: Metsähallituksen luontopalvelut & ympäristöhallinto 2026
Tastakartta ja kiinteistöt: Maanmittauslaitos

Diarinumero LVV-U/27625/2026

Pinta-ala: 65,2 hehtaaria

 Erityisesti suojeltavan kirjoviiksin rajauspäätösalue

 Numeerinen kiinteistöraja

Tämä asiakirja LVV-U/27625/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/27625/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kämäri Iida 30.04.2026 11:53

Esittelijä Ikonen Iiro 30.04.2026 11:44